

Klárafalván trágyából csinálnak áramot

Már a spájzban a bioenergia

A búzaszalma is kitűnően hasznosítható megújuló energiaforrásként

Fotó: Gyenes Kálmán

Zöldáramot fejlesztenek Klárafalván. A bioenergia már a spájzban van – legalábbis a kapuk előtt. A régióban egyre-másra alakulnak a megújuló alternatív energiafajták hasznosításával foglalkozó cégek.

A dél-alföldi régióban a klárafalvi Németh Toll Kft. tart az egyik legelőrehaladottabb stádiumban a bioenergia-létrehozásban. – Együttműködünk a Szegedi Tudományegyetemmel. Amit a kutatók laboratóriumában kidolgoznak, mi Klárafalván félüzemi körülmények között kipróbáljuk, s ami beválik, azt nagyüzemileg is hasznosítjuk. A lehető legszorosabb kapcsolat van tehát a kutatás és hasznosítás között – mondja Németh Sándor, a kft. tulajdonosa. A klárafalvi bioenergia-üzem nemsokára indul. A nő-

vényi alapanyagból, illetve sertés-hígrágyából fejlesztett biogázt elektromos árammá, „zöldárammá” alakítják, az bekerül az országos elektromos hálózatba, s hasznosul. A szintén keletkező hőt maga az üzem hasznosítja. A biogáztermeléshez kellő növényi anyagokat a klárafalvi és környékbeli termelők állítják elő.

Mennyi idő kell ahhoz, hogy a dél-alföldi régióban elterjedjenek a klárafalvihoz hasonló bioenergia-üzemek? – Elsősorban politika-, törvényhozásfüggő a dolog – mondja Németh Sándor. Attól függ, milyen gyorsan jutnak hozzá támogatásokhoz az üzemek, és az alapanyagot termelők. Megfelelő tőkeerő kell hozzá, ez már sok helyen jelen van, a szakmai háttérrel az egyetem biztosítja.

F. CS.

KENDER, REPCE – SZÉN HELYETT

Közvetlenül fűtésre is felhasználható a legtöbb termesztett növény. A leggazdaságosabb a pellet, azaz növényi anyagok ledarált préselvénye. Olajos magvakból, például napraforgóból, repceből feketeszénnel egyenlő fűtőértékű pellet nyerhető, a benne lévő olaj pedig dízelmotorok hajtóanyaga. A többi növényből – többek közt a kukorica, búza minden részéből, a szártól illetve szalmától a termésig – előállított pellet fűtőértéke a barnaszénnel azonos. A kender előtt is óriási lehetőségek vannak – és például Mátyáson, Szegváron sokan foglalkoznak ezzel a növényvel. A kender nagyon szárazságtűrő, az éghajlatváltozást jól bírja. Egyhektárnyi területen termelt kenderkóróval egy vállalkozó két téli hónapban át fűtötte üzemcsarnokát és óriási magánházát. A kender ez évtől már támogatott energianövény: a terület alapú támogatáson túlmenően kiegészítő nemzeti támogatást is kap, aki ezzel foglalkozik.

A kacsamama, meg a párja

Micsoda csoda ez a világ! Benne az ember is. Először képes volt tönkretenni a Holt-Marost avval, hogy beleengedte a kerteszi termálkút vizét. Menekült belőle minden eleven teremtmény, csak a partján lakó ember nem menekülhetett. Emlékszem rá, Géza Tanár Úr bekocogott a Sajtóházba, előadni panaszát, mert azt hitte, ekkora disznóságra az újság a legjobb orvosság. Hosszú évek óta elrebesgettem többször is már, választást nyerne az a polgármester, aki rendbe hozatná a medrét.

Annóra tiszta már a víz, visszajött bele a hal, partjára a tücsök és a bogár, és ott csoportosulnak a vadkacsák is, ahol naponta tekerem a biciklit. Jőszívű ember szándéka is benne van, a sarok lakója időnként fogja a takarmányos vödörét, és szór nekik valamit. Van, aki abban leli gyönyörűségét, hogy a macskákat eteti messziről cipelt kosztal, és ilyen is van. A kacsamamát mindenestre csupa figyelem, észreveszi, hogy gondolkodik rá. Ha el is ruccan időnként egy kis kirándulásra, etetési időre visszatér.

A halféle, a tücsök és a bogár, meg a kacsanépség – szép sora a táplálékláncnak. Egyszer azonban fölütötte a fejét egy csavargó embercsapat is, és a láncolat hasznélvezőjeként bevetette minden leleményét, hogy a szelídségbe hajló vadmadarakat kifogja a vízből. Már a zsákok szorongatták hozzá. Haragra gerjedt a vadgazda, talán a rendőrséget is segítségül hívta.

Most azonban tavasz van kacsáéknál is. Párokra szakadnak. Kacsamama és récepapa csendes együttülésben piheg a híd szélén, ahol pedig, alig néhány centire, már csörtet a sok autó. Csak fészket ne ide rakjatok! Mintha szót fogadnának, a következő napon jó ötszáz méterrel arrébb látom őket, és ugyancsak teljes együttélésben. Szintén az út mellett.

Lehet, hogy nem ugyanazok? Ki ismerné föl őket, ha csak elshan mellettük? Keresik ezek a veszélyt? Ha tudnám a nyelvüket vagy legalább a vészjelüket, mindjárt arrébb ugrasztanám a szerencsétleneket, de egyoldalú az élővilággal való kapcsolatunk. Elvárjuk, sőt jó szívvel nyugtázzuk, hogy a macskák megértik hívó szavunkat, és a kacsák is jönnek, ha az ismerős hangot meghallják, de mi egyetlen értelmes más gondolatot nem tudunk a tudomásukra hozni.

Megyek arra a következő napon is, és fekete gyász üli meg lel-kemet. A legszebb és legjámborabb kacsamama ott van az út szélén, rücskös autógumik vasalták laposra. Hogy récepapa mennyi ideig gyászolta, nem tudhatom, és azt se, ráismert-e egyáltalán a kétdimenziós változatra. Tiszta ugyan a víz, hal is van benne, tücsök és bogár is van a partján, és kiegészítő táplálékot is kapnak időnként, de ha annyira hozzászoknak az emberekhez, jöhet egy vad autós.

Mi már tudjuk, legnagyobb ellenségünk a másik ember lehet, ők még nem.

H. D.

Megtaláltam a helyem!

Magyarország célba ér

A HEFOP támogatja a családbarát munkahelyek megteremtését.

Kisgyermekes anyaként sokan érzik úgy, hogy hátrányos helyzetben vannak álláskereséskor, mert a munkáltatók nem bíznak abban, hogy gyereknevelés mellett is maximálisan el tudják látni a feladatukat.

Ezért a **HEFOP** – a Nemzeti Fejlesztési Terv Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Programja – célja a munkanélküliség megelőzése, a családbarát munkahelyek megteremtése, valamint segítségnyújtás a munkanélküliek számára a munkába való visszatéréshez.

Készült az Európai Unió és a Magyar Kormány társfinanszírozásával.

További információ: www.hefop.hu
Társadalmi célú reklám.